

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Manifestacijski shod

za slovensko šolo dne 14. septembra 1902 na družbinem vrtu pri sv. Jakobu.

Kako misli ljudstvo!

Gospod dr. Gregorin je prečital resolucije, predložene v odobrenje, oziroma brzojavke, ki naj bi se odposlale Njegov. Veličanstvu ter ministrom Koerberju in Hartelu, in sledajoč poziv vodstvu pol. društva »Edinost«, naj se v stvari obrne do parlamentarnih klubov. V tem hipu je bruhnilo z elementarnim silo, kar peče ljudi v srec in ljudstvo je izražalo hrupno in demonstrativno, kako misli in čuti in kako sodi o postopanju oblasti ob našem šolskem vprašanju. Ker se je v brzojavki na ministra nahajal izraz »prosi«, je zagromelo kakor silen vihar po vsem vrtu in nešteto grl je kričalo: Nič več prositi, prosili smo dovolj, sedaj zahtevamo! Kričanje in hrup se kar nista hotela poleči in demonstracija je trajala dalje z nezmanjšano silo, ter se je polegla še le tedaj, ko je gosp. prof. Mandić zaklical, da se izraz »prosi« nadomesti izrazom, ki bo bolj odgovarjal čustvovanju, došlemu ravno kar do razločnega izraza.

Gosp. zastopnik oblasti je čul ta glas ljudstva; njegova dolžnost je, da sporoči o njem na višje mesto resnično in točno.

Izjave socializmov.

Na poziv predsednika Mandića, naj se prikladi, kjer želi kaj pripomniti k poročilu dra. Gregorina, se je prvi oglašil vodja slovenskih socializmov v Trstu, g. Kopač.

Govornik je izjavil približno tako-le:

Ref-ent o tržaškem šolskem vprašanju, g. dr. Gregorin, nam je naslikal trnjevi križev pot beračenja za ustanovitev slovenske šole v Trstu tekom 18 let. Da, to je res beračenje in je škandalozno, da v Trstu, kjer je toliko slovenskih otrok, ni niti eneslovenske šole. Mi priznavamo, da je to krivica, ki se godi slovenskemu narodu, da se morajo Slovenci boriti za stvar, katere imajo druge narodnosti v izobilju. — Mi nismo prišli, da bi se prepirali, ampak, da vam, ker smo sinovi enega naroda, pomagamo in da povemo svoje mnenje. Tudi mi socialisti zahtevamo slovenskih šol, a ne samo slovenskih, ampak sploh šol, da bodo naši otroci bolj pametni, nego so bili naši stariši. Mi zahtevamo, da bopriložnost dana vsakemu proletarcu, vsakemu otroku, šolat se in se izobražati; mi zahtevamo, da se za ono mladino, ki nima sredstev, nakupujejo obleke, knjige, da se jim da jesti v šoli. Mi hočemo kruha in šole!

Ako smo se mi socialisti oglašili, smo storili to, da protestiramo z vami proti krivici, ki se nam godi, krivici, ki je najbolj očevidna v Trstu, kjer je taka velika manjšina, ki nima šol. Toda, ako hočete doseči slovenskih šol, potem ne smete nastopiti tako pot, kakor do sedaj. Konec bodi potrpljenja! Mi delavci, ki smo vajeni na boj, mi moramo nastopiti drugo pot, nego gospoda okoli »Edinosti« (Klici: Katero pot?) Vi se spominjate, kako smo bili predlansko leto tukaj. — Dr. Rybář je bil referent o slovenski šoli. Kaj nam je rekel končno: Mi se združimo s hudičem, z snarhisti in socialisti, samo da dosežemo svoj cilj! A kako se Vi družite z nami? (Klici: Zakaj se pa Vi ne družite z nami?) S ponižnostjo se ne da nič doseči. Gospoda, ki nosijo frake in cilindre, lahko pošiljajo svoje otroke v Ljubljano v šolo, ali kamor se jim zljubi; ali mi, ki ne moremo, mi moramo pustiti otroke v Trstu. — Poskusite primahirati na cesto! Mi vam garantiramo, da spravim o vse delavce na cesto (Protesti). Prosimo vas, da odstopite od stare taktike. Ako ta ne vodi do cilja, treba izbrati

drugo. Pokažite enkrat slovensko iredento!

V imenu jugoslovanske socialnodemokratske stranke izjavljam, da mi smo za šole, kjer-koli so potrebne. **Mi pojdemo z vami v boj**, ako nastopite drugo pot, ako stopite na cesto — zahtevati, ne prositi! In kadar pridobite tiste šole, in boste zahtevali, da bodo otroci dobivali tudi knjige, obleke in kruh! Zahtevajte napredno šolo! Prosim vas torej, ne mislite nikar, da smo mi prišli semkaj kakor vaši sovražniki. Mi smo prišli, da povemo svoje mnenje ter smo tudi tako korajžni in pogumni, da smo storili to.

Predsednik je prijavil, da se je priklasil za besedo gospod Karl Linhart v imenu lokalne socialistične organizacije.

Ko je govornik stopil na oder, je najprej nekako zmagozvestno pogledal okolo sebe. On pač še ne pozna terena, na katerem je nastopil v nedeljo, sicer ne bi bil nastopil tako, kakor je, ker bi bil vedel, da ravno radi takega nastopa je bil prvi utis, ki ga je napravil, neugoden zanj; in že radi tega utisa mu je bil — da se poslužimo izraza, katerega je g. Linhart rabil parkrat — eo ipso zagotovljen nevspeh.

No, kakor rečeno, g. Linhart ni poznal terena, na katerem je hotel zmagati, in zato je ves svoj govor nadaljeval v tistem žaljivem in bagatelizujočem tonu.

Izvajal pa je nekako tako le:

Če je sodrug Kopač povedal svoje mnenje v imenu jugoslovanske socialne demokracije, sem se pa jaz oglašil, da spregovorim v imenu lokalne socialnodemokratske organizacije. Če je on bil za slovensko šolo, potem moram jaz to naglašati tembolj. Kdor hoče pravično soliti, mora videti, da je socialnodemokratska organizacija povsod zavzemala stališče, da se morata veda in znanje širiti, da se širi horizont, da se mora izvajati boj proti reakciji, kateri je cilj: duševna tema. To stališče imamo mi socialni demokrati tudi tukaj v Trstu. Tu mora odločiti princip: kake šole hočemo! Mi hočemo moderne, napredne šole, in radi tega moram naglašati, da so mi ljubše dobre italijanske, nego slabe slovenske (Burni protesti, viharne vsklikanje), ker slabe šole so prokletstvo za nas.

Tukaj moram izjaviti, da se je od strani narodne stranke prezrlo delavce slovenske (Oho!), ker se ni vabilo socialni demokratične stranke na današnji shod. (Viharni protesti). Mi imamo pravico, da zahtevamo, da se nas vabi. (Ponovni viharni protesti. Klici: Ali ne znate čitati slovenskih lepakov?) S tem so narodnjaki pokazali, da nočejo nastopiti z nami. Mi vam pa povemo, da tudi mi nočemo iti z vami!!! (Senzacija! Klici: Torej tako je! Kako pa je izjavil popred Kopač?! Kako postopanje je to?! Dolgo je trajal vihar, predno je mogel govornik nadaljevati). Zakaj? Zato, ker se nas prezira ob vsaki priliki, ker se govori o nas kakor italijanskih rubečkarjih, ker »Edinost« vedno le prezirljivo govori o nas. Mi se bomo vedno bojevali za šole, ali na tak način, da v enem mesecu napravimo več, nego vi v 18 letih!! (Smeh! Viharna veselost. Klici na vseh konceh: No dajte, pokazite!) Vi ste le narodni šovinisti, le policijisti, vi pravite, da je vsak Italijan falot. Mi pa se družimo v boj proti šovinizmu, ker šovinizem je največji nasprotnik šole. Konstatiram, da »Edinost« zahrbtno napada »Rdeči prapor« (Protesti od strani občinstva in enega odbornikov. Klici: Vi lažete! Vrišč je bil tolik, da govornik ni mogel priti do besede). V tem je govornik apostrofiral vladnega zastopnika: G. komisar, napravite red, intervenirajte! (Pri-zora po teh besedah ni možno opisati.

Zborovalci so vsevprek — izvzemši seveda somišljenike govornikove — na hrupen, srdit način dajali izraza svoji indignaciji radi take apostrofe iz ust socialista. Nešteti vskliki: To je policijsko! Kdo je policijst?! Ugljušljivo žvižganje.) Na tožbo govornika, da se mu krati svoboda govora, je zagromel predsednik Mandić: Najbolji dokaz, kako liberalni smo mi je pač dejstvo, da smo g. Linhartu sploh pustili tako govoriti!! Temu vskliku je sledil vihar aplavz po vsem vrtu). Gospod Linhart je še nekoliko nadaljeval svoj govor, ali radi silnega hrupa nismo mogli beležiti ničesar več.

Predsednik je prijavil, da se je socialistični vodja Dorbić, rodom Dalmatince, priklasil za besedo.

Govornik je nastopil (to naj se umeje doslovno) na oder kakor tretji socialistični voditelj in je jel z afektiranim patosom pogrevati fraze, ki niso povedale ničesar drugega (če ne še manje), nego sta pred njim povedala njegova sodruga. Ko se je uvodoma dotaknil prepričev med Hrvati in Srbi v Zagrebu, ki so imeli opraviti z drevnim redom ravno toliko, kolikor Pilats Kreedom, vrele so mu iz ust le fraze kakor: Mi čemo živeti i raditi! Mi čemo imati muze, a ne kukavice! Kruh i škola! Mi čemo liberalni i moderni škola!

Vse fraze pa je povijal govornik v tako neprimerno in odurno obliko, da je napravil najslabši utis in da je temeljito pokvaril še ono malo dobrega utisa po nastopu gosp. Kopača, kar ga je bilo še ostalo po nesrečnem nastopu g. Linhartu!

Tudi g. Dorbić je dokazal s svojim nastopom, v kaki samoomami žive voditelji socialne demokracije tržaške, kako se varajo sami sebe! Očevidno je bilo, da so prišli na shod minole nedelje ne le v trdnem prepričanju, da potegnejo mase za seboj ampak tudi v prepričanju, da največ dosežejo z žaljenjem narodne stranke! Kako ljuto so se motili, to jim je pokazal ves razvoj shoda in njega zvršetak.

Četrti socialistiški govornik je bil gospod Chiussi, ki je govoril italijanski nekako tako-le:

Delavci! Tukaj se je zbralo toliko tisočev delavcev v pretežno slovenskega materinega jezika, da tirjate pravico, za katero so govorili tudi vsi trije socialisti. Mi hočemo kruha, dela in pouka! Mi hočemo, da se delavci osvobodijo iz sužnosti, v kateri ječe ne le očetje, ampak tudi otroci. Mi priznavamo šolo vsakomur na podlagi njega materinega jezika. Vi morate tirjati one pravice, katere je že Krist propovedoval: ljubezen, bratstvo, enakost. Dokler pa se bo propovedovalo sovraštvo med rasami, bomo zmirom sužnji! Dokler se bo govorilo o strankarstvu, bo zmirom buržoazija tlačila nas. Vi delavci ste, ki pripravljate bogatstva. A med tem, ko imajo bogataši šole, kakoršnjih hočejo, jih vi nimate. Z davki se plačujejo kanoni in vojske v svrbo bratomorstva; mesto tega bi bilo bolje, da bi se to rabilo za pouk. Radi tega pa le vedno zahtevajte svoje pravice, dokler se vam bo odrekal ponk v vašem materinem jeziku. A glavna točka v našem programu bodi, da dobe učenci tudi jesti v šoli, knjig in obleke! Rak-rana je sovraštvo, radi katerega se delavcu odteguje ekzistencija. Če hočemo doseči svoj cilj, ne dosežemo ga s prošnjo, ne na kolenih. Vstanite vi, ki ste rojeni mej siromaštvom! Samo s sporazumljenjem pod idejo internacionalizma dosežete svoje pravice. Dokler delavci ne bodo složni, se jim bo vse odrekalo. Bodite internacionalni, zberite se okolo naše zastave in potem boste lahko zahtevali kruha in pouka.....! Tudi tu je

navstal tak hrup, da nismo mogli beležiti zaključka govora.

Odgovor dr. Otokarja Rybára.

Mej tem vriščem je zaklical predsednik, da se je gosp. dr. Rybář priklasil za besedo. Čim se je govornik prikazal na odru, pozdravljali so ga orkani živio-klicev in ljudje so pozdravljali dra. Rybára mahanjem klubuki in robei.

Dr. Rybář je izjavil:

Jaz sicer nisem nameraval govoriti, ker sem komaj okreval od težke bolezni. Toda veselil me, ker ste se zbrali v tako lepem številu. Razveselilo me je posebno, da so došli tudi zastopniki socializmov, da so se tudi oni sešli, da nam pomagajo v tem pravičnem boju. Ali to veselje se mi je že nekoliko skazilo, ker se nekateri njih govornikov niso bavili toliko s šolskim vprašanjem, ampak so porabili to priložnost, da nas žalijo, (Viharno pritrdjevanje), da nas neopravičeno napadajo. Konstatirati moram, da je zadnji govornik (ital. socialist Chiussi) jako stvarno govoril, da se ga je moglo poslušati z zadoščenjem, med tem, ko so drugi, in to slovenski socialistični govorniki, nas žalili in pitali s žalitvami, kakor policijisti itd. Jaz sicer ne zamerjam toliko g. Linhartu, ki je to izustil, kajti on ne pozna naših razmer, ker je komaj prišel v Trst. Naj pa si zapomni ta gospod, da so Slovenci v Trstu eno telo, ena duša, eno sree! (Burno pritrdjevanje.)

Mi delamo vsi za isto stvar in ne delamo razlike mej stanov, ampak se združujemo vsi, od bogataša do reveža, v eno falango, da branimo svoje pravice, da dosežemo to, kar nam odtegujejo drugi — občina in — vlada! Pred vsem moram odgovoriti na to, kar se nam je očitalo! Sicer ne spada to strogo k današnjemu dnevnemu redu, toda, ker so gospoda socialisti to že spravili na dan, naj mi bo dovoljeno, da povem tudi jaz svojo.

Nam se je očitalo, da smo šovinisti, in dokler da bomo na tej podlagi, do tedaj ne dosežemo nič in do tedaj da se socialisti z nami ne združijo. Na predbacivanje šovinizma konstatiram, da če bi prišel kdo nas v kako družbo italijanskih narodnjakov, in bi hotel govoriti slovenski v tej družbi, bi se moral šteti srečnega, ako bi prišel živ iz take družbe. (Klici: Tako je!) A pri nas je mogel Italijan govoriti italijanski. Mi smo skušali tolažiti naše ogorčene ljudi, kar se nam je tudi posrečilo. Tu pri nas ni bilo potrebno obračati se da policijskega komisarja (Trajno kašljanje med občinstvom), mi znamo sami vzdrževati red.

Gospod Dorbić je pravil, kako so se Srbi in Hrvatje klali v Zagrebu. Ta spor je res obžalovanja vreden. Toda ravno oni (socialisti) nimajo pravice, da nam očitajo kaj takega, tudi v njihovi stranki se ravno tako pripravijo in napadajo med seboj, kakor druge nacionalne stranke. Opominjam jih na zadnje volitve na Francoskem, kjer so se pripadniki strank Jaurésa in Guesde pripravili med seboj tako, da, ko je prišlo do ožje volitve, je kandidat Guesdove socialistične stranke pozival svoje pristaše, da naj rajši volijo kandidata buržoazijske in kapitalistične stranke, nego drugega socialističnega kandidata! (Senzacija. Klici: Čujte! Čujte!)

Ravno danes sem čital v časopisih, da tudi v Belgiji, kjer je najbolj ugledna socialistična organizacija, so se začeli cepiti v pristaše sedanjega vodstva in bolj revolucionarne skupine. Slednjič opozarjam še na prepis Bernstein-Kautsky, ko ta poslednji obseplje prvega z najhujšimi žalitvami.

Nam se je očitalo, da napadamo socialiste in Italijane z faloti. Pa bodimo odkrito-

srčni: tudi »Rdeči prapor« ne štedi z najostrejšimi izrazi. Sicer pa, le pogledajte, kake psovke vlačijo Kautsky proti svojemu bratu socialistu (Dorbič proti dr. Rybář-u: Vi to nič ne razumete, dr. Rybář za jako primerno gesto: Bolje nego vi! Hrupna veselost). A to niso priprosti ljudje, kakor izgretniki v Zagrebu, temveč nemški učenci j a k i.

Sploh moramo obžalovati, da so socialisti začeli govoriti o tem. Mi smo prišli sem, da skupno delamo! (Viharno pritrjevanje) Ako se bomo prepirali — kakor je omenil tudi italijanski zastopnik socialistov — ne pridemo do vsepa.

Nadalje se nam je očitalo, da prosimo za šole, v katere bodo hodili le bogataši. Na to mi je odgovoriti: Naj se pregleda prošnja od leta 1884! Tam je bilo podpisanih 1429 rojakov, a mej temi je bilo 1200 delavcev! A ti vendar niso bogataši...

G. Kopač nam je očital (kar smo pa že poravno morali slišati od njih), da mi preveč prosimo, da se klanjamo! Mi da moramo zahtevati, nastopiti drugo pot. Tudi jaz bi rajše videl, da bi mogli še bolj energično nastopiti. Toda na opetovano apostrofiranje do socialističkih govornikov, naj povedo, kako pot se ima ubrati, je samo eden njih odgovoril, rekši: Proč z beračenjem! Pokažite se na ulici in priredite generalni štrajk! Mi vam bomo pomagali vsi, Slovenci in Italijani!

Jaz vas prijemljem, g. Kopač, za besedo. Mi se obrnemo v par dneh do vasa prošnja, da stopijo vsi v generalni štrajk na korist slovenskih šol. (Hrupno pritrjevanje: Živio- in Dobro-klici. Socialisti: Ali ne pošiljate nesramnih brzojavk! G. Kopač: Nastopite drugo pot! Klici med občinstvom: Aha! Že retirirajo! Se že umikajo od svojih izjav!) — Če odpošljemo mi danes par resolucij in če je to sramota, pada pa ta sramota le na nas in na pol. društvo »Edinost«. Vase ime ne bo pod temi resolucijami! Vi lahko nastopite drugo pot! (Frenetično ploskanje). Generalni štrajk je danes dovoljeno sredstvo in je tudi, kakor vam je znano, »Edinost« februarja meseca pisala v prilog štrajku (Linhart prigovarja). Vi je niste čitali, g. Linhart! (Hrupna veselost) ter Vam lahko zagotavljam v imenu pol. društva »Edinost«, da bo to društvo in njega glasilo podpiralo vsak pravičen štraj! Ali kakor nam pravijo tudi socialistički veljaki (Bernstein), morajo biti delavci previdni se štrajki ter se spuščati le v take, ki so uprizorjeni v dosegu gospodarskih in političnih koristi in kedar kaže, da bo tak štrajk imel vsaj kolikor toliko vsepa. Mi smo pa videli v zadnjih dneh, da se je hotelo prirediti generalni štrajk posamičnim osebam v prilog (Klici: Tako je!), a da se to ni posrečilo! In jaz se bojim, da če bi se izdala parola, naj stopijo v štrajk za slovensko šolo, bi se napravil še večji fjaško, nego je bil z zadnjim poskusom. (Navdušeno odobravanje. Protesti od strani socialistov.) Če pa mislijo gospodje, da se da to doseči: mi smo tukaj! (Splošno pritrjevanje.) Mi ne bomo zahtevali od njih, ali naprosimo jih, naj priredijo ta štrajk. (Ponovno ploskanje in Živio-klici.) Socialistom se ne treba nič ozirati na pol. društvo »Edinost«. Oni naj nastopijo samostalno in naj storijo, kar mislijo, da je dobro in potrebno! In če kaj dosežejo, mi jim bomo hvaležni in se jim bomo klanjali ter jim poljubljali roko.

Od dveh socialističnih govornikov se nam je očitalo, da zahtevamo reakcionarnih šol. Mi pa do danes nismo rekli nikjer, da nočemo naprednih šol. Mi smo zahtevali le, naj se nam da slovenskih šol! (Pritrjevanje.) In sicer naj nam dá občina te šole. A ta občina vzdržuje še danes šole (italijanske), v katere pošiljajo svoje otroke tudi italijanski in slovenski socialisti! Tam naj popravljajo gospoda socialisti, če jim kaj ni prav. (Splošna veselost, pritrjevanje.)

Mi zahtevamo pa slovenskih šol. Če jih dobimo, jih mora ustanoviti občina. In da ne bodo te šole preveč nazadnjaške, za to bodo skrbeli že gospoda na magistratu, ki niso preveč na glasu — klerikalcev!

Najbolj nas je napadal g. Linhart. Kakor sem omenil že prej, mu ne zamerjam toliko, on ne pozna naših razmer. Vendar ne morem molčati na njegovo očitanje, da na današnji shod nismo povabili njega in njegovih somišljenikov. Vprašam vse zbrane navzoče: je-li kdo dobil osebno vabilo? (Po vsem vrstu je zagomelo: Nikdo!) Mi smo

plakirali, mi smo nabijali plakate in razglasili shod v svojem glasilu. A tam je stalo, da so vabljeni vsi Slovenci. Ako se gg. socialisti demokratije štejejo med Slovence, potem so bili povabljeni tudi oni! (Veselost, pritrjevanje.) Nadalje moram konstatirati na njihovo (socialistov) žalost: kričeče nasprotje v izjavah med dvema govornikoma. G. Kopač nam je zagotovil svojo pomoč, zagotovil nam je, da bodo v tem vprašanju tudi socialistične stranke solidarne z nami! Mimogredé omenjam, da glede taktike se lahko sporazumemo. Ako je naša taktika prekrotka, potem si lahko izberejo drugi drugo. Mi pa jim bomo sledili, čim bomo prepričani, da se tako kaj doseže. Ali to, v kar je bil pripravljen g. Kopač, je pa Linhart na kratko odrekel. G. Kopač nam je zagotovil pomoč socialistov; drugi govornik, g. Linhart, pa je odločno izjavil, da z nami noče nastopiti! Jaz ne vem, kdo sedaj zastopa socialno-demokratično stranko: ali Kopač ali Linhart? Ali je mero-dajno mnenje voditelja jugoslovanske socialne demokratije ali pa zastopnika ožje lokalne organizacije? Kdo je tu »Führer« in kdo »Korporal«? Na vsak način prosimo, naj bi se o tem zmenila prej ona dva in potem se tudi mi pomenimo žnjima. (Hrupna veselost.)

Na zadnje se nam je očitalo, da na naše veselice hodijo tudi »policijisti«, da se mi bratimo s policijo. — Ti gospodje zastopajo menda proletarsko stranko: oni se hvalijo ob vsaki priliki, da so jim vsi delavci jednaki. A nam očitajo, da smo kapitalisti. Ali kje imamo mi te kapitale, ta bogatstva? Mi vsi imamo le to, kar si pridobivamo z delom, eni z delom rok, drugi z delom uma in glave, ter si tako služimo svoj kruh. (Odobranje.) Ravno tako tudi tisti sovražljivi policijisti. Tudi oni so v službi in storiti morajo, kar jim velewa dolžnost. Oni opravljajo službo in mi nimamo nobenega povoda mrziti jih, ker oni so ravno taki reveži, kakor so drugi proletarci. Zavoljo tega jih ne smemo sovražiti. — Sicer pa oni, ki so se obrnili do enega Rascovicha, naj jim pomaga proti političnim nasprotnikom, oni, ki so se obrnili do zastopnika tako kapitalistične stranke, kakor je »Progresso«, za pomoč (Burno pritrjevanje.), oni, ki so dali telegrafirati na ministere, naj radi osebnega žaljenja da zatreti svobodo tiska (Viharno vsklikanje), oni, med katerimi je g. Linhart, ki je v isti sapi, ko je nam očital »policijstvo«, zahteval od pol. komisarja, naj intervenira (Frenetično ploskanje): oni pač nimajo pravice, da nam očitajo policijstvo in denuncijantstvo. (Ponovno ploskanje in živio-klici.)

Žalibog, se je med vsem tem le malo razpravljalo in malo govorilo o šolskem vprašanju. Vsi štirje socialistični govorniki so govorili le eno in isto in sklep je bil vselej le ta, da ne treba prositi, ampak, kedar imamo pravico, naj vzamemo, naj zahtevamo isto tako, kakor neusmiljeno zahteva država, kadar z rubežnijo iztirjuje davke in jemlje v vojaške. Če imam prav pravico do kake stvari, a če bi jo hotel vzeti samovlastno, bi me gotovo spravili v zapor. Ako imam pravico do kake stvari, moram jo zahtevati zakonitim potom. (Protesti od strani socialističnih demokratov. Dr. Slavik z odra doli: Zakaj si pa vi ne vzamete svojih pravic?! Splošen smeh. Dobro klici.) Toda, tudi če bi bilo mogoče vzeti: kako naj »vzamemo« slovensko šolo? Mari naj napademo italijanske šole in spodimo iz njih vse učitelje ter postavimo tja slovenske? Ali naj potem k r a d e m o denar, ki je potreben za vzdrževanje šol? Jaz ne vem, kako si oni mislijo to »jemanje«?! Ako bi bilo to mogoče, bi bili mi že zdavnaj porabili to sredstvo, kajti toliko poguma, kakor soc. demokrati, imamo tudi mi.

Kakor sem že prej rekel, to so le fraze brez vsake resnične in pametne podlage. Mi vam radi prepustimo to vprašanje. Če nam zagotovite, da v enem mesecu storite več nego mi v 18 letih, in čim nam pokažete z dejanji, da niso to le puste besede, mi se vam podvržemo popolnoma! Vi niste več tako mlada stranka, da ne bi imeli skušenosti. Začetek vašega gibanja datira že iz 40. leta prejšnjega stoletja. Toľko bi se bili torej lahko naučili, da samim kričanjem se nič ne doseže.

G. Chiussi je priporočal internacionalizem. Tu moram opozorjati, da mi radi govorimo z vsakim Italijanom italijanski, z Nemcem nemško, s Slovincem slovenski itd. Več internacionalizma v jezikovnem

oziru, nego ga kažemo mi, vendar ni mogoče zahtevati. A tudi v moralnem oziru smo internacionalni. Mi ne sovražimo nobene narodnosti. (Klici: Tako je!)

Če se nam torej očita, da napadamo italijansko narodnost, to ne odgovarja resnici. Mi ne napadamo laškega naroda, mi napadamo le nekatere voditelje italijanske stranke. Tudi mi znamo, da smo vsi vstvarjeni po božji podobi, da je le žalostno, da se mi koljemo mej seboj na ta način! Tudi mi apeliramo na tisto čustvo bratstva. Ali nam nočejo dati tega, kar zahtevamo od naših nasprotnikov po pravici in po zakonu, in če mi ponujamo roko v znak prijateljstva, oni je odločno odvrčajo ter nas povzbujejo s ščavi. Oni nas odbijajo. Siliti pa svoje ljubezni nočemo nikomur. (Frenetično pritrjevanje.)

Mi hočemo tudi za naprej delati v tem smislu in če so vsi italijanski socialisti navdahnjeni z istim duhom, katerega je gosp. Chiussi zahteval sploh od vsakega človeka, posebno pa od socialistov, in če bo gosp. Chiussi z vspehom deloval mej svojimi rojaki v tem duhu — mi jih bomo podpirali. Zato pa tudi njih prosimo, naj nas podpirajo v doseganju naših narodnih pravic, izlasti pa — slovenskih šol!!!

Ko je dr. Rybář zaključil svoj, rodoljubnim zanosom govoreni in prepričevalni govor, mu je občinstvo prirejalo slinčeno ovacijo, kakor ob začetku, ki so pričale, kolike simpatije uživa ta mož med tržaškimi Slovenci vseh slojev.

Vsprejetje resolucij in zaključek.

Diven, neopisen je bil prizor, ki se je nudi očesu, ko je predsednik Mandić dal na glasovanje od dra Gregorinua stavljenе resolucije. Bil je to pravi gozd rok, klobukov, dežnikov, ki so moleli kvišku: v svojem navdušenju in ogorčenju ljudje kar niso vedeli, kako naj bi dali duška svojim čutilom!

Potem, ko je konstatiral vsprejetje resolucij, je predsednik Mandić v navdušenem govoru zahvalil zborovalce na ogromni udeležbi in na uzornem vedenju, čemur se je zahvaliti, da smo tako lepo izvršili svojo nalogo. Besede njegove so našle toplega odmeva v sredi zborovalcev; ko pa je povdaril, da je to naš zadnji poskus, in da, ako ostane brez vsepa tudi ta poskus, pojdemo na ulico, tedaj je mogel videti in čuti, da ni bil še nikdar tako v soglasju z zborovalci, kakor v tem h'pu. — Maožica je začela peti »Hej Slovanci«, a hkratu je pokazala, kako liberalna, tolerantna, miroljubna in disciplinarna je. Navzoči socialisti so namreč zagrešili — da rabimo najmilejši izraz — najhujo breztaktnost, ki bi mogla imeti (z ozirom na splošno ogorčenje) hudih posledic: začeli so notri med to razgredo množico po la šk i: peti delavsko himno, s čemer so javno povedali, p o k a j s o prišli. Ali naši delavci so ostali mirni, pogoltnili so tudi to — breztaktnost. Tem glasneje in prisrčneje pa jim je donela iz duše naša pesem.

Naš narod je govoril. Poklicanim faktorjem je dolžnost, da ga slušajo. Če pa ostanejo gluhi in nemi tudi na te klice, bo pa naš narod govoril — še glasneje in po potrebi.

Politični pregled.

V Trstu, 17. septembra 1902.

O položaju. Zopet in zopet se oglašajo češki politiki in parlamentarci, da izražajo svoje stališče ozirom na notranje-politično položanje. Tega pač ne bo mogla očitati Koerberjeva vlada, da ni imela možnost in prilike za obveščanje o dispozicijah v češkem taboru.

Sedaj se je oglasil pred svojimi volilci zopet dr. Stransky, moravski Čeh, oni parlamentarci, ki priporočajo najostrejšo taktiko in ki odkrito zahteva obstrukcionistiško postopanje proti nagodbi, ako vlada ne ugodí češkim zahtevam v jezikovnem pogledu. Na tem svojem stališču je vstrajal tudi na shodu v nedeljo. Zborovalci so vsprejeli resolucijo, s katero pozivljajo češke poslance, naj se z vso energijo zavzamejo za zadovoljenje narodnih želja, in prepuščajo poslaneem, v zaupanju na njihovo previdnost, naj se sami odločijo za primerna sredstva.

Dr. Stransky je za obstruiranje nagodbe, ako vlada ne ugodí postulatoma Čehov, dr. Pacák je rekel isto, če tudi v nekoliko drugačni obliki, a dr. Žaček je konstatiral te dni, da soglašá s Pacakom. Torej? Vlada se ne more udajati nikakim iluzijam: saj

vidi, da se nijanse v češkem taboru v glavnem zlivajo v jedno.

Ozirom na predstoječe deželno-zborske volitve piše »Süddeutsche Presse«: »Mi štajerski Slovenci hočemo imeti narodni mir, da bomo mogli tem skrbneje povpeševati svoje kulturne in gospodarske položanje. Sedaj pa moramo vse svoje sile posvečati nalogi, da paralizujemo — objestne napade, drzna izzivanja in nezaslišano tlačjenje od strani naših šovinističnih nasprotnikov. Od leta 1848 traja že ta boj, sedaj bolj vroče, sedaj bolj hladno, ali prenehal ni nikdar, ker tudi nasprotniki niso odnehalí od svoje pohlepčnosti po naši lasti. Vsak Slovenec je že utrujen od tega boja. Ker pa uvidevamo, da je mogoče priti do miru le po ocepitvenju Spodnje Štajerske, pa ga ni narodno-zavednega Slovenca, kateri bi dal svoj glas kandidatu, ki ne bi obljubil, da se energično potegne za rešenje vprašanja ločenja! V številu naših deželnozbornih zastopnikov pa ne nastane nobena sprememba. Pridobili bi sicer gotovo tudi dva mandata v mestnih skupinah. Ptuj in Celje, ako ne bi bilo — uradništvo v nemško-radikalnem taboru! No, tudi ta sad dozori polagoma za Slovence!

Rečeni list povdarja, da bodo slovenski volilci izlasti zahtevali od svojih poslancev, naj poleg administrativne samostojnosti na najostrejši način zahtevajo pravično volilno reformo.

Čehi na Dunaju. Položanje Čehov na Dunaju v šolskem pogledu ima precej sličnosti z našim položanjem v Trstu. Tudi za Čeha na Dunaju mora na to stran skrbeti rodoljubna požrtvovalnost in nikakor ne morejo priti do tega, da bi jim šole ustvarjale in vzdrževale tisti faktorji, ki so obvezani v to. Čehi I. — II. in V. — XX. okraja so dne 30. decembra m. l. vnovič uložili istobesedne prošnje na deželni šolski svet za osnovo javnih šol na Dunaju s češkim učnim jezikom. Deželni šolski svet pa niti v pretrses ni vzel teh prošenj, češ, da po členu XIX. državnih osnovnih zakonov prosilec niti legitimiran niso v zahtevo, da se jim na Dunaju ustanove narodne učilnice. Člen XIX. da je uporabljen le v onih deželah, kjer je bivanje dveh narodnosti neoporečno dejstvo. To pa ne velja glede Čehov na Dunaju; in to niti po razmerju njih števila nasproti skupnemu številu prebivalstva, ni po odnošajih, v katerih bivajo na Dunaju, ni po znakih, po katerih bi se moglo spoznavati, da na Dunaju biva češko plemo, oziroma, da je na Dunaju češki jezik v deželi navadni jezik.

To si moramo zapomniti mi v Trstu. Če je stališče dež. šolskega sveta na Dunaju opravičeno, če je res, da smo vsi pod eno vlado, če torej tudi v Trstu veljajo tisti principi kakor na Dunaju: potem bi morali danes zapreti vse tržaške nemške šole, ki se vzdržujejo na stroške države.

Tudi število Nemcev ni v nikakem razmerju s skupnim številom prebivalstva, tudi tu ne bivajo Nemci, kakor narod, ampak le kakor posamične osebe, tudi tu ni nemški jezik deželni jezik! Nasprotno pa se dá iz razlogov deželnega šolskega sveta na Dunaju izjaviti vsa pravica nasproti tržaškim Slovincem glede šol. Mi smo tu avtohtono prebivalstvo in naš jezik je tu glasom razsodeb najvišjih instanc deželni jezik. Vlada ne treba torej drugega, nego da glede nas izvedo nazore, ki jih določa c. k. dež. šolski svet na Dunaju in — naše nesrečno šolsko vprašanje bo rešeno. Torej, slavna vlada: fiat applicatio!

Vojeviti govori francozkega ministra Pelletan so provzročili veliko razburjenja, ki morda ne ostane brez posledic tudi na notranje politično življenje v Franciji. Že se govori o parcijalni ministerski krizi, katere žrtev da bo Pelletan in tudi vojni minister André. Stvar ni brez pikantnosti. Radino André, zagrižen dreyfussard, je prototip sedanjih oblastnežev v republiki. A ravno on menda slutí, da mu zmanjkuje tal pod nogami, zato je on prvi iskal rešitve v tem, da se je jel laskati patriotizmu francozkemu s šovinističnimi govori. In sedaj mu je sledil še Pelletan. Njegov padee bo vsakako zrak, da sedanji režim na Francozkem ne stoji ravno tako na železnih nogah, kakor se dela.

Tržaške vesti.

Hrvatski glas o našem manifestacijskem shodu. »Hrvatska« priobčuje uvoden članek ozirom na naš manifestacijski shod od minole nedelje. Ker mu podrobnosti še

MATTHEW.
GISSHÜBLER
NACHGEHT
NACHGEHT

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vpisila.			
V vrednostnih papirjih na		V napoleonih na	
4-dnevni izkaz	2 1/2 %	30-dnevni odkaz	2 1/2 %
30- " " "	3 1/4 %	3-mesečni " "	2 1/2 %
		6- " " "	2 1/2 %

na pismu, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepit z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropolje, Reko kake v Zagreb, Arad, Bilitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czevec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1 % provizije.
inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb

Se naznanja

da je na prodaj prav v ceno en kotel za žgati žganje, držeč 137 litrov, jako malo rabljen. — Naslov povč „Tiskarna Edinost“.

VABILO

občnemu zboru

„Kraškega vinarskega društva“
v Tomaju
v nedeljo, dne 28. septembra 1902.
ob 4. uri popoldne
v prostorih župnišča v Tomaju.

V SPORED:

1. Obisk in pregled vinogradišča društva.
2. Pozdrav predednika.
3. Poročilo tajnika in blagajnika.
4. Nasveti glede trgatve in najrave vina.
5. Slednji predlogi.

V Tomaju, dne 15. septembra 1902.
ODBOR.

M. Aite

trgovina z manufakturim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgornj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in ptičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za živilje in kituicarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatančneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušaj, da se prepričaš!

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Postne naročbe se izvrše takoj. Pošiljajve so poštne proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

V najem se odda

lepa meblirana soba

s prostim uhom

ulica Belvedere št. 55 A, I. n., vrata 7.

Predzadnji teden.

Glavni dobiček

kron 30.000 kron

Olmuške rastavne strečke po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C. o. Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan v Trstu.

Vsi dobitki se od prodajalcev izplačajo z 10 % odbitkom v gotovini.

Paglianovo mazilo (sirup)

za osveženje in čiščenje krvi

prof. Ernesta Pagliano
nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenem vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo.
Odlukovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po koji ima tvrdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsakomur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob jednem prisodil tvrdki vse sodne stroške in odvetniške stroške provzrčene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim Pagliano ter hranimo njegove izvirne recepte, s kojimi se je dokazala resnica. Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pristojnemu sodišču.

Pozivljamo vsakegar, da prekliče; to zadošča v dokaz resnice, koje smo vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih špekulantov. Zgoraj označene listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrdka nima družice.
Napoli 4, Calata S. Marco.

Sviliene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije.

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

Mihael Zeppar

v Trstu, ulica San Giovanni

šte. 12

ima zalogo pečij od majolike v velikem izboru, sama novost, bodisi glede risarij ali barv. Snov sestaja od same stanovitne zemlje. Izključna zaloga za Trst, Primorje in Dalmacijo slavnoznane in odlukovane tovarne za peči Bratov Schütz v. Blanskem (Morava) ustanovljena 1848. Pri teh pečih se prihrani 50 % na kurjavi. Lastna tovarna štedilnih peči iz železa ali udeležnih z majoliko. Izvršev po meri in nizkih cenah.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavši v slučaju ženitve ali prehoda v vojske zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Spoštovane slovenske gospodinjje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo
cikorijo.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
tvrške

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, ekvirjev, ogledal, stolice, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal

ul. Torrente. Podružnica Ulica

Poste nuove št. 3. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkostne praznike in bismo; obleke za moške od gld. 6.50 do 24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlođjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka

ulica št. 14 in ulica

Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima; podobe na platno in šipe, ogledala, žime platno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obroke.

Nova prodajalnica usnja

Podpisani javlja slavnemu občinstvu — v prvi vrsti pa čevljarjem v mestu, okolici in na deželi, da je odprl v ulici Arcata št. 4 novo prodajalnico vsakovrstnega usnja kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov po zuernih cenah.

Udani

Tavčar Josip.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne

31. decembra 1893. gld. 58.071.673.84

Premije za poterjati v naslednjih

letih 30.541.700.64

Glavnica za zavarovanje živčaja

do 31. decembra 1894. 169.920.625.00

Plačana povračila:

a) v letu 1894. 9.737.614.48

b) od začetka društva do 31.

decembra 1894. 232.401.706.51

Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančno pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88.81 v lastnej hiši.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 % proti 5 dnevnj odpovedi

— 2 1/2 % — 12 —

— 3 1/2 % — 4 mesečni —

— 3 1/2 % — 8 —

— 3 1/2 % — 1 letni —

Napoleone:

po 2 % proti 20 dnevnj odpovedi

— 2 1/2 % — 40 —

— 2 1/2 % — 3 mesečni —

— 3 % — 6 —

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % do vsakega zneska izplačaje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajijo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradni ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na ukajsnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kapone prot primerni proviziji.